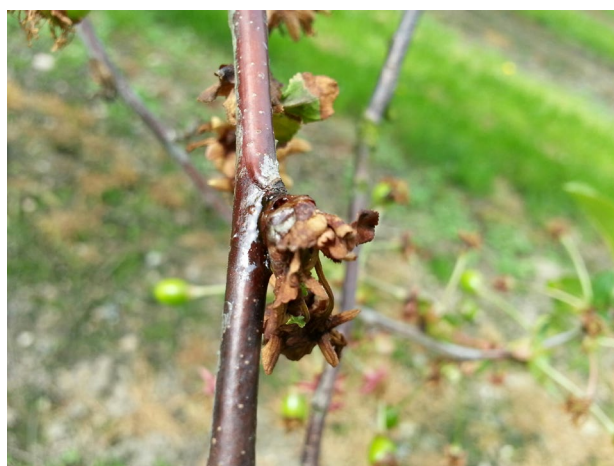


Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 9// 27. september 2023.



Aronia-(surbær) og hybenhøsten er op over. Totalt er der ca. 80 ha med aronia og 113 ha med hyben i Danmark i 2023. Foto til venstre: flotte 3-årsbuske af aronia. De er endnu for små til at høste med maskine.

Foto til højre: Vær meget opmærksom på bakteriekræft i stenfrugt. Nu når bladene falder, er det lettere at se, hvis der er harpiksflåd (gummiflåd). Sørg for at fjerne angrebne grene.

Aktuelt

Tørkeindex

Ifølge DMI's tørkeindex er det stadig meget tørt på Als, Ærø, Langeland, Sydsjælland og især på Lolland og Falster. <https://www.dmi.dk/vejrkiv/> (vælg Tørkeindex i figur nr. 2)

Jordprøver og kalkning

For at få en god fordeling, skal kalk udbringes i efteråret efter høst eller først på vinteren. Hvis det er lang tid siden, der er taget en jordprøve, vil det være en god ide at gøre det i det tidlige efterår, så analysen kan blive brugt til at justere jordens reaktionstal/pH. Reaktionstallet/pH har betydning for tilgængeligheden af næringsstoffer og alt efter jordtype, skal der en vis mængde kalk til for at hæve reaktionstallet til det ønskede niveau. Det vejledende reaktionstal for en lerjord (JB 7) er 7 – 7,5 og 5,8 – 6,6 for en let sandjord (JB 1-2). Der skal en større mængde kalk til for at hæve reaktionstallet på en lerjord end en sandjord.

Ukrudt

Udbringning af jordmidler skal planlægges efter deres behandlingsfrist på 8 måneder. Jordmidler udbringes på bar fugtig jord, hvilket vil give en god fordeling og virke på fremspirende ukrudt. Virkning vil kunne opnås i foråret ved fremspiring af ukrudt og særligt efter en vinter med lave temperaturer og overskyet, hvor nedbrydningen har været mindst.

Midlerne skal ramme jorden, så hvis der er fremspiret ukrudt på behandlingstidspunktet, bør det fjernes først, enten ved klipning eller udbringning af glyphosat. **MEN** på grund af risiko for skader tilrådes behandling først efter bladfald med glyphosat. Det er vigtigt også at være opmærksom på, at blade på rodskud også er væk. Glyphosat virker ved temperaturer helt ned til 3-5°C, så en behandling kan udskydes til slutningen af året og stadig give god effekt. Udbringning bør ske ved udsigt til minimum 6 timers tørvejr og uden udsigt til frost. Ved højt ukrudtstryk vælges fuld dosering. Roundup XL og Roundup PowerMac XL er godkendt i frugt- og bærplantager, brug afskærmet sprøjtning.

Jordmidler: Diflufenican-midler (DFF) er en billig løsning med relativ bred effekt (ikke græsser), men er samtidig lidt hårdere ved buske end Boxer. **Boxer er ikke godkendt til stenfrugt.** Der kan eventuelt anvendes halv dosering og suppleres med Boxer. Boxer er ikke så bredt virkende, men har god effekt på burrener. **Pas på afdrift til arealer, hvor der stadig høstes frugt og grønt.**

DFF midler er godkendt til 1 behandling som afskærmet sprøjtning efter høst i [sten-](#) og [buskfrugt](#) (NB ikke Sempra) (også blåbær, aronia og hyben). Se brugsanvisning og vejledning i links.

[Boxer](#) er godkendt til 1-2 behandlinger som afskærmede sprøjtninger efter høst i buskfrugt (også blåbær og Aronia).

Jordmidler skal udbringes på bar og fugtig jord for at opnå den bedste effekt.

Ukrudtsbekæmpelse og forebyggelse af sygdomme i økologi

Hvis ukrudtstrykket er højt og det er til at køre i marken, kan en mekanisk ukrudtsbekæmpelse både efter høst og efter bladfald både virke mod ukrudtet og hjælpe omsætningen af blade på vej og dermed nedbringe smittetrykket for svampesygdomme til næste år. Skivesvamp og kirsebærbladplet overvintrer f.eks. hovedsageligt på det nedfaldne løv, så slåning af græsset efter bladfald vil også findele løvet og få nedbrydningen til at ske hurtigere. Denne behandling kan med fordel gentages tidligt forår omkring 1. marts, når jorden er klar til at køre på.

Nyt om Kemi

Nyt ukrudtsmiddel

Der er kommet en godkendelse på Belouhka (pelargonsyre) til bekæmpelse af ukrudt i alle mindre afgrøder inden såning/plantning eller før fremspiring, samt mellem rækker af alle afgrøder efter fremspiring, under og rundt om frugt- og bærbuske samt til nedvisning af kartofler – se brugsanvisning på etiketten og mere på middeldatabasen:

[631-15_06_09_2023_Beloukha_\(I\).pdf](#)

<https://middeldatabasen.dk/Product.asp?ProductID=51260>

Nyt om tilskudsmuligheder

SMV: Digital "Robot" Rådgivningsvoucher (50K)

Den 2. oktober 2023 åbner SMV:Digital for tilskud på 50.000 kr. til rådgivning om fysiske robotter. NB. Robotter kan også være droner.

Tilskuddet kan fx anvendes til projekter som:

- Hvordan robotter med vision kan bruges til at øge kvaliteten og ensartetheden af emner i en produktion.
- Hvordan små eller store industrirobotter kan implementeres i din virksomhed til at optimere arbejds gange, så arbejdstiden bruges mere effektivt.
- Hvordan implementering af cobots kan aflaste dine ansatte ved at overtage gentagne eller nedslidende arbejdsopgaver.
- Hvilken robottype der er den rigtige for din virksomhed, hvis du står med valget mellem flere forskellige løsninger.
- Hjælp til at udforme en strategi for flere robotter i jeres virksomhed, hvis I allerede har gode erfaringer med en robotløsning, men ikke ved hvor i virksomheden de næste skal implementeres.

Bemærk at tilskuddet ikke kan bruges til udførende aktiviteter som fx indkøb, installation, konfiguration, driftsopgaver, kommunikationsarbejde samt udgifter relateret til udformning af ansøgningen.

SMV:Digital bevillinger udmøntes efter "først til mølle" princippet. Der udloddes 100 tilsagn, så det handler om at være godt forberedt og klar den 2. oktober kl. 9:00.

Læs mere her: <https://smvdigital.dk/content/ydelser/robotteknologi-tilskud-til-privat-raadgivning-paa-50000-kr/a49b8f8a-11af-48ab-997b-f8e4ed55c0a8/>

Kontakt Mona H. Christensen, mhc@hortiadvise.dk. Tlf. 20248364.

SparEnergi – Energistyrelsens tilskudspulje

Erhvervspuljen for 2023 er ved at være tømt. Derfor åbner Energistyrelsen senest den 1. november for ansøgninger til næste års pulje.

Der kan altså fortsat søges om tilskud fra Erhvervspuljen, selvom den bliver tømt, og du kan stadig gå i gang med dit projekt, så snart du modtager en kvittering for din ansøgning. Men der kan ikke godkendes eller gives afslag på ansøgninger før til næste års pulje fra januar, når Finansloven for 2024 er trådt i kraft.

Hvis du går i gang med projektet og senere får afslag, skal du selv betale udgifterne.

Se mere her: sparenergi.dk til Erhverv.

Økologisk

Sprøjtejournal

er også for økologer! Vi gør opmærksom på, at føring af sprøjtejournal også er obligatorisk for økologer. Ved en kontrol skal man kunne fremvise opdaterede skemaer.

Mikronæring og konsulenterklæring

Husk, at man skal have en konsulenterklæring kombineret med en jord- eller bladanalyse for at kunne anvende mikronæringsstoffer i økologisk produktion. Vær også opmærksom på, at gødninger med mikronæringsstoffer som udgangspunkt ikke må indeholde kvælstof, så tjek altid, om den pågældende gødning er tilladt i økologisk produktion.

Nyt om kulturerne

Buskfrugt

Blomsterknopdannelsen

Dannelsen af blomsterknopper til sæsonen 2024 sker nu, og grundlaget for god blomsterknopdannelse er lys, vand og næring. Det er nu aktuelt at sikre lys særligt til tætte træer/buske ved beskæring og næring gennem tilgængelighed af gødning. Overvej også vanding, hvis jorden er tør, specielt i unge plantninger. For at sikre en god blomsterknopdannelse er det vigtigt at have løv på buskene efter høst. Fotosyntesen fra disse blade er med til at danne oplagsnæring og hjælpe med blomsterknopdannelsen.

Kirsebær

Bladgødskning

For at sikre en god blomsterknopdannelse, kan der efter høst bladgødskes med kvælstof, zink, bor og kobber f.eks. i mængderne 15 kg urea, 1,5 l solubor eller bortrac, 0,5 kg zinksulfat og 1 kg kobberoxycylorid. Ved konstateret kobbermangel er bladgødskning med kobber vigtig for næste års bærsætning. Samtidig vil det have positiv sideeffekt på bakteriekræft og sygdomme generelt. Der kan udbringes kobberoxycylorid 2-3 kg. Risikoen for bakteriekræft er størst i fugtigt vejr og omkring bladfald, der skaber indfaldsveje for infektion.

Bladgødskning i økologisk produktion

Hvis der skal bladgødskes i økologisk produktion, kræves der dokumenteret næringsstofmangel og en konsulenterklæring.

Efter høst må der bladgødskes i økologisk produktion med Aminosol 9, som indeholder 9 % kvælstof og lidt kalium.

Beskæring

Beskæring kan ske hele året og tidspunktet har betydning for størrelsen af vækstreaktionen og risikoen for spredning af sygdomme. Vækstreaktionen og risikoen for smittespredning af sygdomme er størst fra start oktober til slut februar, hvilket taler for at beskæringen bør vente til starten af marts som det tidligste. Hvis der startes op på beskæring sent efterår/vinter, bør beskæringen planlægges til perioder med tørt vejr. Anbefalingen ved beskæring er som minimum fem dages tørvejr ved beskæring om vinteren for at sikre sårheling uden sygdomsangreb.

Arrangementer

Bemærk ændring fra sidste Nyhedsbrev!

4. oktober 2023 kl 13.00. Aronia demo

Demonstration af økologisk aronia dyrkning.

Hos Henrik Byrial Jacobsen,

Blæsenborgvej 9, 4320 Lejre.

Det er 2. høstår og 2. år i projektet, hvor formålet er at demonstrere mulighederne for at dyrke kvælstofkrævende buskfrugt, ved brug af grøngødning. Tilmelding på mail til

HLP@hortiadvise.dk. Senest mandag den 2. oktober 2023.

25. oktober 2023 kl. 10.00. Blomme demo.

I forbindelse med projektet **"Demo af intensive dyrkningssystemer i blommer"** inviteres til markvandring og netværksmøde hos Danfrugt i Skælskør– se vedhæftet invitation for mere info. Deltagelse er gratis og tilmelding skal ske til Helle Mathiasen (HMAT@Hortiadvice.dk) og senest onsdag den 18/10.

Konsulent	 Hanne Lindhard Pedersen Mobil: 23826347 hlp@hortiadvice.dk
-----------	--

Hortiadvice tager forbehold for tastefejl og lign. Nyhedsbrevet må ikke videresendes. Hortiadvice har copyright på billederne